OMAKOTILIITON LAUSUNTO

Lausuntopyyntö/asiantuntijakutsu Ympäristövaliokunta
ti 20.9.2016 klo 10.00
HE 128/2016 vp (jätevesi)

SISÄLTÖ

- Kohdat, joissa sääntely selkiytyy
- Kehittämiskohteet
- Omakotiliiton esitykset

Omakotiliitto

KOHDAT, JOISSA SÄÄNTELY SELKEYTYY

- muualla kuin vesistöjen ja meren läheisyydessä tai pohjavesialueella **kuluttaja itse päättää remontin ajankohdan** (vesikäymälän rakentaminen, talousvesijärjestelmän uusiminen tai rakennuksen rakentamiseen verrattavissa oleva korjaus-/muutostyö)

- Herkillä alueilla **siirtymäaika ja se pitenee** 31.10.2019

- Herkillä alueilla poikkeamispäätöksen saaminen hieman helpottuu
  - Kohtuuttomat kustannukset tai
  - Vähäinen jätevesien määrä (1-2 henkilöä)

Omakotiliitto

HAJAJÄTEVESI

kuntien määrä	100	200	300	400	500		metrimäärä
100 kuntaa							
200 kuntaa							

KEHITTÄMISTARPEET

- Herkän alueen raja 100 m vesistöstä (vrt. maatalouden suojavyöhykkeet 5- 50 m)

- **Tulkinnallisia epäselvyyksiä** erityisesti kunnissa, joissa on olemassa kuntien omat ympäristönsuojelumääräykset (noin 200 kuntaa)
  - hallituksen esityksessä ei ole ilmaistu, kuinka monta kotitaloutta kuntien omat ympäristösuojelumääräykset koskettavat ja kuinka monen tulee vielä toteuttaa jätevesiremontti
  - Omakotiliitto esittääkin, että hallituksen esitykseen lisätään **arvio niiden kotitalouksien määristä, jotka joutuvat tekemään jätevesiremontin kunnissa joissa on voimassa kuntien omat ympäristönsuojelumääräykset**
  - ylipäätään jätevesisääntely on aiheuttanut paljon epätietoisuutta ja epävarmuutta kansalaisissa
    - saatavilla tulee olla **puolueetonta ja riippumatonta neuvontaa**
    - **Omakotiliitto voisi valtakunnallisena järjestönä olla yksi taho**, josta yleisneuvontaa olisi saatavilla

- **Sääntely tiukentuu kuormituksen henkilöluvun osalta** (156 d§ talousjätevesien käsittelyvaatimuksista poikkeaminen)
  - poikkeamisen edellytyksenä talousjätevesien kuormitusta olisi pidettävä vähäisen sijasta huomattavan vähäisenä
  - kuormituksen osalta esitetään kiinteistöllä asuvien henkilölukumäärän pudotusta 3 henkilöstä 1-2 henkilöön

- **Sääntely lisääntyy**
  - asetuksesta ja sen liitteestä ehdotetaan nostettavaksi lakiin uusiksi pykäliksi, selvitys talousjätevesijärjestelmästä ja käyttö- ja huolto-ohjeet (uusi 157 §) sekä jätevesijärjestelmää koskeva suunnitelma (uusi 157a§).

- **Aikarajan kavennus**
  - Omakotiliitto pyytää tarkistamaan pykälän 238 kiinteistön jätevesijärjestelmän kohdan poikkeamisen aikarajasta. ”Siten ne kiinteistöjen omistajat, joiden kiinteistökohtainen talousvesijärjestelmä on rakennettu 1. tammikuuta 2004 ja 1. toukokuuta 2005 välisenä aikana, eivät voisi enää hakea poikkeamista.”
  - näyttäisi siltä, että esitys tiukentaisi kiinteistön poikkeamisen aikarajaa, kaventaen sitä 1 vuodella 4 kuukaudella

Omakotiliitto

HAJAJÄTEVESI

OMAKOTILIITON ESITYKSET

- **Omakotiliitto esittää kustannushuojennusten saavuttamiseksi, että jätevesiasetuksen liitteessä olevia jätevesijärjestelmän käyttö- ja huolto-ohjeessa määritettyjä huojennetaan niin, että**
  - **jäteveden saostuskaivon tyhjennysväliä** (minimi tyhjennysmäärä kerran vuodessa, liite 2) **pidennetään, ja**
  - **käsittelyjärjestelmän mitoitusvaatimuksen (**mitoituksen asukasluku on vähintään 5 (henkeä) liite 1, Jätevesien käsittelyjärjestelmän mitoitus) **henkilölukua alennetaan.** Keskimääräinen haja-asutusalueiden talouskohtainen asukasmäärä on noin 3 henkeä.

- **Kun jätevesiremonttien kustannukset ovat kuitenkin korkeat, Omakotiliitto esittää, että (pykälään 156b) säädettäisiin kohta, jossa yksittäistapauksessa voitaisiin poiketa vaatimuksista, jos toimi muuttuisi kansalaiselle kohtuuttomaksi.**
  - Yksittäistilanteissa remontointivaatimus voi osoittautua kohtuuttomaksi - esimerkiksi jos muulla alueella (yli 100 m vesistöstä) yksinasuvan, vähätuloisen vanhuksen kotona talvella vesijärjestelmän putket jäätyvät. Tuolloin järjestelmän korjaaminen voisi osoittautua mahdottomaksi ja edellyttäisi uuden järjestelmän rakentamista ja siten koko jätevesijärjestelmän uusimista.

- **Lisäksi Omakotiliitto esittää, että eduskunnan ja hallituksen tulee seurata lain toimeenpanoa ja kustannusten kohtuullisuutta kuluttajille.**

- Kun yhteiskunta on sitoutunut **kiertotalouden** periaatteeseen, jossa materiaalit ja arvo kiertävät ja tuotteille luodaan lisäarvoa palveluilla sekä älykkyydellä, Omakotiliitto ehdottaa, että jätevesien käsittelyyn **innovoitaisiin malleja sekä purettaisiin sääntelyn esteitä, jotta haja-asutusten asukkaiden ureaa puhdistamisen sijasta hyväksyttäisiin ja sitä hyödynnettäisiin lannoitteena**. Jo nyt muun muassa suurten yleisötilaisuuksien (kuten festarit) yhteishankkeena talteen kerättyä ureaa on testattu lannoitekäytössä.

Kiitos!

JÄTEVESISÄÄNTELY
#kohtuullisuus
#hyväksyttävyys
#kiertotalous
#innovointi

Kaija Savolainen
Toiminnanjohtaja

Omakotiliitto

Suomen Omakotiliitto ry
Asemapäällikönkatu 12 B
00520 Helsinki

Puh. 040 514 8784
kaija.savolainen@omakotiliitto.fi
www.omakotiliitto.fi

Omakotiliitto 1,1 miljoonan kotitalouden, 2,7 miljoonan perheenjäsenen sekä 0,5 miljoonan vapaa-ajan asunnon/asukkaan asialla